

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده:..... داروسازی.....
گروه: ... داروشناسی سم شناسی....

طرح دوره و چک لیست خود ارزیابی دروس نظری و آزمایشگاهی (عملی)

نام درس: داروشناسی و سم شناسی عملی
کد درس:
مقطع و رشته: دانشجویان کارشناسی پیوسته علوم آزمایشگاهی
ترم تحصیلی: دوم 1404-1405
تعداد واحد: کل: 1 شامل نظری: 0... عملی: 1...
مدرس / مدرسین درس (سهم هریک به واحد): دکتر لیلا حسین زاده (0/5 واحد)، دکتر امیر کیانی* (0/5 واحد)
زمان ارائه درس: سه شنبه ها ساعت 14-16
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: سه شنبه ها ساعت 8-10
پیش نیازها: بیوشیمی و فیزیولوژی 1 و 2
هم نیازها:-
محل آموزش: دانشکده داروسازی

محتوای آموزشی بر اساس سر فصل دروس

اهداف کلی دوره: آشنایی با روشهای شناسایی و استخراج سموم

اهداف کلی جلسات:

جلسه اول: آشنایی دانشجویان با سم شناسی قانونی و روشهای تشخیص سریع آزمایشگاهی

جلسه دوم: آشنایی دانشجویان با استخراج سموم از نمونه های بیولوژیک ، استخراج و شناسایی داروهای اسیدی(1):

باربیتوراتها

جلسه سوم: آشنایی دانشجویان با استخراج و شناسایی داروهای اسیدی (2): سالیسیلاتها
جلسه چهارم: آشنایی دانشجویان با استخراج و شناسایی نیتريت در فراورده های گوشتی
جلسه پنجم: آشنایی دانشجویان با استرس اکسیداتیو و چگونگی اندازه گیری رادیکالهای آزاد اکسیژن در سلولهای
کشت داده شده

جلسه ششم: آشنایی دانشجویان با استخراج و شناسایی سموم فلزی
جلسه هفتم: آشنایی دانشجویان با اندازه گیری مالون آلدهید در نمونه سرم
جلسه هشتم: آشنایی دانشجویان با اندازه گیری فعالیت کاتالاز در سرم

➤ اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: آشنایی دانشجویان با سم شناسی قانونی و روشهای تشخیص سریع آزمایشگاهی
اهداف ویژه رفتاری جلسه اول :

در پایان دانشجو قادر باشد

- 1- سم شناسی قانونی را در یک جمله تعریف کند.
- 2- با انواع نمونه های مورد استفاده در سم شناسی قانونی آشنا شود
- 3- با جمع آوری نمونه ها، حمل به آزمایشگاه، آشنا شود.
- 4- نقش تستهای رنگی را در تشخیص مسمومیت بداند و شرح دهد
- 5- معرفهای مورد استفاده جهت شناسایی سموم با استفاده از تستهای رنگی را بداند.

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی دانشجویان با استخراج سموم از نمونه های بیولوژیک ، استخراج و شناسایی داروهای اسیدی:
باربیتوراتها

اهداف ویژه رفتاری جلسه دوم :

در پایان دانشجو قادر باشد

- 1- با مقدمات و مفاهیم مهم مطرح در مسمومیت با باربیتورات ها آشنا شود.
- 2- اصول کلی استخراج سموم را توضیح دهد.
- 3- back extraction را شرح دهد.
- 4- مراحل مختلف اندازه گیری سطح سرمی فنوباربیتال را به روش طیف نوری را انجام دهد
- 5- کلیه استانداردهای لازم فنوباربیتال را تهیه و منحنی استاندارد آن را رسم نماید.

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی دانشجویان با استخراج و شناسایی داروهای اسیدی (2): سالیسیلاتها
اهداف ویژه رفتاری جلسه سوم :

در پایان دانشجو قادر باشد

- 1- با مقدمات و مفاهیم مهم مطرح در مسمومیت با سالیسیلاتها آشنا شود.

- 2- مفاهیم اسیدوز و الکالوز تنفسی و متابولیک را بدانند.
- 3- مراحل مختلف اندازه گیری سطح سرمی آسپرین را به روش طیف نوری را انجام دهد.
- 4- کلیه استانداردهای لازم آسپرین را تهیه و منحنی استاندارد آن را رسم نماید.

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی دانشجویان با استخراج و شناسایی نیتريت در فراورده های گوشتی
اهداف ویژه رفتاری جلسه چهارم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- 1- افزودنیهای غذایی غیر قابل اجتناب را بشناسد.
- 2- علت اضافه کردن نیتريت به مواد غذایی و عوارض جانبی ناشی از مصرف آن در انسان را بداند.
- 3- مراحل استخراج نیتريت از مواد غذایی را به ترتیب انجام دهد.
- 4- با استفاده از معرف گریس مقدار نیتريت در صد گرم فراورده گوشتی را بر حسب ppm گزارش دهد.

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی دانشجویان با با استرس اکسیداتیو و چگونگی اندازه گیری رادیکالهای آزاد اکسیژن در سلولهای
کشت داده شده

اهداف ویژه رفتاری جلسه پنجم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- 1- استرس اکسیداتیو را در یک جمله تعریف نماید.
- 2- نقش رادیکالهای آزاد اکسیژن را در ایجاد بیماریهای مختلف توضیح دهد.
- 3- استرس اکسیداتیو را در سلولهای انسانی توسط داروی دوکسوروبیسین القا کند.
- 4- درصد رادیکالهای آزاد را در سلولهای انسانی با استفاده از معرف DCF به دست آورد.
- 4- پروتیین موجود در سلول را استخراج کرده و مقدار آن را اندازه بگیرد.

هدف کلی جلسه ششم: آشنایی دانشجویان با استخراج و شناسایی سموم فلزی

اهداف ویژه رفتاری جلسه ششم:

در پایان دانشجو قادر باشد

1-

هدف کلی جلسه هفتم: آشنایی دانشجویان با اندازه گیری مالون آلدهید در نمونه سرم

اهداف ویژه رفتاری جلسه هفتم:

در پایان دانشجو قادر باشد

1-

هدف کلی جلسه هشتم: آشنایی دانشجویان با اندازه گیری فعالیت کاتالاز در سرم

اهداف ویژه رفتاری جلسه هشتم:

در پایان دانشجو قادر باشد

روش‌های تدریس:

- سخنرانی (Lecture)
- آموزش مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ارائه سمینار توسط دانشجو
- آموزش بر روی مولاژ
- ایفای نقش (Role Play)
- سایر موارد:
- پانل بحث و گفت‌وگو (Panel Discussion)
- آموزش مبتنی بر تیم (TBL)
- کار در پراتیک و مرکز مهارتها
- گردش علمی (Field Trip)
- شبیه‌سازی (Simulation)

رسانه‌های کمک آموزشی:

- اسلاید (پاورپوینت)
- فیلم آموزشی
- پمفلت
- جزوه
- پوستر
- مدل
- نمونه بیمار
- سایر موارد
- نرم افزار

نحوه ارزشیابی دوره و تعیین نمره نهایی:

- امتحان کتبی پایان دوره/ترم
- امتحان کتبی/شفاهی میان دوره/ترم
- OSCE
- کوییز
- پروژه
- تحقیق
- سمینار
- مشارکت در کلاس/حضور و فعالیت
- سایر موارد: گزارش کار
- آزمون‌های استدلالی (سناریو، پازل، ویژگی‌های کلیدی)

روش ارزشیابی	انواع ارزشیابی	درصد از نمره نهایی کل	توضیحات
1	تکوینی	50%	آزمون میان‌ترم، مشارکت کلاسی، تحقیق، پرسش های شفاهی سر کلاس
2	تراکمی	50%	آزمون پایان ترم

منابع و مراجع آموزشی

منابع اصلی :

- 1- Clarks isolation and Identification of drug, last edition
- 2- Accelerated clearance of intravenously administered theophylline and phenobarbital by oral doses of activated charcoal in rats. A possibility of the intestinal dialysis. Pharmacobiodyn.1986 May;9(5):437

منابع فرعی و مکمل: -

پایگاه‌های اطلاعاتی و آنلاین: -

قوانین و مقررات دوره

حضور و غیاب: انجام می شود.

تحويل به موقع تکالیف: گزارش کار هر جلسه در جلسه بعد گرفته می شود.

سیاست تقلب و plagiarism: نمره منفی در صورت تخلف گزارش می شود.

رعایت اخلاق حرفه‌ای: در نظر گرفته می شود.

رعایت پوشش حرفه‌ای: در نظر گرفته می شود.

نحوه ارتباط با استاد: در نظر گرفته می شود.

مشارکت در دوره: در نظر گرفته می شود.

سایر:

همه ی موارد فوق جهت نمره دهی به صورت امتیاز مثبت در نظر گرفته می شود.

جدول زمانبندی جلسات درسی.....

جلسه	موضوع هر جلسه	مدرس / مدرسین
1	آشنایی دانشجویان با سم شناسی قانونی و روشهای تشخیص سریع آزمایشگاهی	دکتر لیلا حسین زاده
2	آشنایی با استخراج سموم از نمونه های بیولوژیک ، استخراج و شناسایی داروهای اسیدی: باربیتوراتها	دکتر لیلا حسین زاده
3	آشنایی با استخراج و شناسایی داروهای اسیدی (2): سالیسیلاتها	دکتر لیلا حسین زاده
4	آشنایی با استخراج و شناسایی نیتريت در فراورده های گوشتی	دکتر لیلا حسین زاده
5	آشنایی با استرس اکسیداتیو و چگونگی اندازه گیری رادیکالهای آزاد اکسیژن در سلولهای کشت داده شده	دکتر لیلا حسین زاده
6	آشنایی دانشجویان با استخراج و شناسایی سموم فلزی	دکتر امیر کیانی
7	آشنایی دانشجویان با اندازه گیری مالون آلدهید در نمونه سرم	دکتر امیر کیانی

دکتر امیر کیانی	آشنایی دانشجویان با اندازه گیری فعالیت کاتالاز در سرم	8

جدول بلوپرینت آزمون: داروشناسی و سم شناسی عملی
نیمسال تحصیلی : دوم 1404-1405
دانشکده: داروسازی   گروه آموزشی: فارماکولوژی - سم شناسی

جدول بلوپرینت آزمون درس داروشناسی و سم شناسی عملی

ردیف	عنوان محتوای آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	تعداد سوالات	تعداد سوالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری		
				حیطه ی شناختی	حیطه ی مهارتی	حیطه ی نگرشی
1	سم شناسی قانونی و روشهای تشخیص سریع آزمایشگاهی					
2	استخراج سموم از نمونه های بیولوژیک ، استخراج و شناسایی داروهای اسیدی: باربیتوراتها					
3	استخراج و شناسایی داروهای اسیدی (2): سالیسیلاتها					
4	استخراج و شناسایی نیتريت در فراورده های گوشتی					
5	استرس اکسیداتیو و چگونگی اندازه گیری رادیکالهای آزاد اکسیژن در سلولهای کشت داده شده					
6						
7						
8						

چک لیست ارزیابی طرح دوره دروس نظری و آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نام و نام خانوادگی استاد/اساتید(سهم به واحد) :

دکتر لیلا حسین زاده (0/5 واحد)، دکتر امیر کیانی*(0/5 واحد)

نام دانشکده: داروسازی عنوان درس: داروشناسی و سم شناسی عملی

مخاطبان/ترم تحصیلی دانشجو: دانشجویان کارشناسی پیوسته ترم 4 علوم آزمایشگاهی

نیمسال و سال تحصیلی کنونی: دوم 1404-1405 نام ارزیاب / ارزیابان:

ردیف	موضوع	نمره کسب شده	حد نصاب نمره	توضیحات
1	مشخص بودن عنوان کلی درس ، کد درس		0/5	
2	مشخص بودن مخاطبان		0/5	
3	مشخص بودن تعداد یا سهم استاد/ اساتید از واحد		0/5	

4	مشخص بودن زمان ارائه درس (روز، ساعت، نیمسال تحصیلی)	0/5	
5	مشخص بودن دروس پیش نیاز و هم نیاز	0/5	
6	مشخص بودن هدف کلی دوره	1	
7	مشخص بودن اهداف کلی جلسات (هر جلسه یک هدف)	1.5	
8	مشخص بودن اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه	2	
9	رعایت تعداد جلسات با توجه به میزان واحد درسی	2	
10	مشخص بودن منابع مورد استفاده بر اساس کوریکولوم مصوب	1	
11	مشخص بودن روش تدریس	1	
12	مشخص بودن وسایل آموزشی	1	
13	مشخص بودن شیوه ارزشیابی دانشجویان	1	
14	مشخص بودن زمان آزمون پایان دوره	1	
15	مشخص بودن مقررات کلاسی و انتظارات از دانشجو	0/5	
16	ضمیمه بودن جدول زمانبندی تکمیل شده درس	2	
17	وجود جدول بودجه بندی دروس (blue print)	1.5	
18	پوشش دادن بایدهای یادگیری (Must learn) در طرح دوره	2	
	نمره نهایی	20	

پیشنهادات:

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ ارسال :

نام و امضای مدیر گروه:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:
تاریخ تحویل: